

Paul Friedeborn, *Historyczny opis miasta Szczecina [z 1613 roku]*. Tłumaczenie: Rafał Simiński, Jerzy Grzelak, Agnieszka Gut, Małgorzata Cieśluk. Opracowanie: Edward Rymar, Jerzy Grzelak, Paweł Gut, Rafał Simiński, Agnieszka Gut, Małgorzata Cieśluk, tom 1-3, Szczecin 2022.

Kronika Paula Friedeborna pt. „Historyczny opis miasta Szczecina” z 1613 roku” (*Historische Beschreibung der Stadt Alten Stettin*) jest jednym z pomników pomorskiej literatury i historiografii. Napisane przed 400 laty dzieło, poświęcone dziejom Szczecina i Pomorza, do niedawna było lekturą mało dostępną i trudną w odbiorze dla współczesnego czytelnika. Wpływ na to miały przede wszystkim oryginalne języki kroniki (staroniemiecki, łaciński i starożytna greka), jak również styl narracji historycznej. Dlatego przygotowanie polskiej edycji kroniki przez zespół szczecińskich tłumaczy i historyków (Małgorzata Cieśluk, Jerzy Grzelak, Agnieszka Gut, Paweł Gut, Edward Rymar, Rafał Simiński) jest wydarzeniem o wielowymiarowym znaczeniu: literackim i, przede wszystkim, naukowym, ważnym dla mieszkańców Szczecina, dla miłośników historii, jak i dla badaczy: historyków i historyków kultury. Autorzy przekładu na język polski dołożyli starań, by oddać wiernie nie tylko treść kroniki, ale również jej charakter i styl pisarski jej autora. Przygotowali także dla czytelników dzieła Friedeborna krytyczne opracowanie naukowe tekstu, pozwalające współczesnemu odbiorcy na bliższe zrozumienie kontekstu historycznego, jak i perspektywy przyjętej przez autora kroniki - sekretarza i późniejszego burmistrza Szczecina. Kronika została opatrzona rozbudowanym aparatem naukowym w postaci obszernych przypisów, indeksu geograficznego i osobowego, jak również aneksów, w których zamieszczono słowniki: terminologiczny, biograficzny, oraz odwołań do kultury antycznej. Szczególnie znaczenie posiada obszerny wstęp, w którym znalazł się szkic biograficzny, poświęcony autorowi kroniki, jak również studium źródłowe dotyczące jej treści oraz cech formalnych wynikających z konwencji typowych dla humanistycznego kronikarstwa miejskiego epoki wczesnonowożytnej. Rozważania te stanowią istotny wkład w poznanie kultury literacko-naukowej oraz dziejów pomorskich, szczególnie miasta Szczecina, w czasach panowania książąt Gryfitów. Tłumaczenie na język polski oraz opracowanie naukowe kroniki miasta Szczecina z 1613 roku Paula Friedeborna jest wybitnym dokonaniem polskiej historiografii w badaniach nad dziejami Pomorza Zachodniego.